

te nadoknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma (Nar. nov., br. 22/07.) prema kojemu:

- osnovica za obračun naknade čini ukupan prihod ostvaren na domaćem i na inozemnom tržištu smanjen za prihode od ukidanja dugoročnih rezerviranja i prihoda od naplate otpisanih potraživanja
- naknada se obračunava po stopi 0,07%
- konačni obračun naknade se obavlja po isteku godine na stvarno ostvarene prihode, a na temelju konačnog obračuna se utvrđuju sveste predujma naknade koju treba uplaćivati u 2008. tromjesečno i to:
  - 1.za razdoblje 01. siječnja - 31. ožujka do 30. travnja
  - 2.za razdoblje 01.travnja- 30. lipnja do 30. lipnja
  - 3.za razdoblje 01. srpnja- 30. rujna do 30. rujna

4.za razdoblje 01. listopada - 31. prosinca do 31. prosinca

Konačni obračun se sastavlja na obrascu OKFŠ koji treba predati najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu. na adresu: Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, Lj. F. Vukotinovića 2. Obrazac se može preuzeti s web stranice Hrvatskih šuma.

Pravne osobe koje počinju obavljati djelatnost tijekom godine obvezne su platiti naknadu prvi puta po konačnom obračunu te godine.

Nadoknada se uplaćuje na račun:

1001005 - 1700055099

67 - OIB

Napomena:

Opširnije o plaćanju naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma pročitajte u časopisu RRIF, br. 1/2010.

VIII. FINANSIJSKE OBAVIJESTI

1. MOGUĆNOSTI ISPLATE U GOTOVU NOVCU

Temeljem Zakona o platnom prometu u zemlji (Nar. nov. br. 117/01.), donesena je Odluka o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem (Nar. nov. br. 36/02.). Gotovinska isplata po jednom računu i dalje može biti 5.000,00 kn, no Odlukom nije utvrđena svota blagajničkog maksimuma što znači da nije ograničena.

Opširnije o tome pročitajte u časopisu RRIF, br. 3/06., str. 86.

Koje se isplate mogu obaviti u gotovu novcu određeno je čl. 90. Pravilnika o porezu na dohodak.

Tako se primjerice u gotovini bez ograničenja može isplatiti naknada za prodane osobne stvari te za nabavu poljoprivrednih i šumarskih proizvoda od građana. Pritom treba voditi računa da građanin mora biti obvezno upisan u Upisnik seljačkih gospodarstava ili obiteljskih gospodarstava skladno čl. 23.b Zakona o poljoprivredi (Nar. nov., br. 149/09.). Za te se potrebe može primijeniti dokument OTKUPNI BLOK, a primjer obrasca dan je u časopisu RRIF, br. 2/10., str. 46.

Na žiro-račun treba isplaćivati sve honorare i ne može se prebijati s obvezama prije isplate. Navedeno proizlazi iz mišljenja Ministarstva financija MF kl.: 410-01/04-01/898 od 7. svibnja 2004. koje smo objavili u cijelosti u časopisu PiP, br. 10/04., str. 90.

Napomena:

U kaznenim odredbama Zakona o porezu na dohodak (čl. 67. st. 1. t. 4.) je navedeno da će se za prekršaj kazniti novčanom kaznom od 500,00 do 50.000,00 kn "pravne i fizičke osobe koje isplate građanima ne obavljaju preko žiro-računa kod ovlaštene organizacije za platni promet".

Dakle, misli se na dohotke građana, ali ne i ostalih fizičkih osoba - obrtnika i slobodnih zanimanja. Opširnije o tome može se pročitati u časopisu RRIF, br. 8/09., str. 54.

2. SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Od 1. siječnja 2009. primjenjuje se Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma

(Nar. nov., br. 87/08., dalje: Zakon).

Zakonom su definirani obveznici njegove primjene. Njihov krug je mnogo širi no što je bio u Zakonu o sprječavanju pranja novca (Nar. nov., br. 69/97. do 142/03.) koji je prestao važiti 31. prosinca 2008.

U krugu obveznika primjene Zakona nalaze se, uz ostale obveznike primjene Zakona, i **pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove u okviru sljedećih profesionalnih djelatnosti: odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik; revizorsko društvo i samostalni revizor; fizičke i pravne osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja.**

Obveznici primjene Zakona provode mjere za sprječavanje i otkrivanje pranja novca te financiranja terorizma odredene Zakonom. Mjere za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma svrstane su u deset grupa.

Zakon uvodi i ograničenje **gotovinske naplate** koja se odnosi se na sve pravne i fizičke osobe koje, obavljajući registriranu djelatnost, u nekim transakcijama primaju gotov novac. Prema tom ograničenju u poslovanju gotovim novcem, **ne smiju se u Republici Hrvatskoj obavljati naplate u gotovini u iznosu koji prelazi 105.000,00 kn** odnosno u poslovima s nerezidentima u vrijednosti koja prelazi **15.000,00 EUR** prilikom: **prodaje robe i pružanja usluga; prodaje nekretnina; primanja zajmova; prodaje prenosivih vrijednosnih papira ili udjela.**

Ograničenje primanja gotovinskih plaćanja vrijedi i u slučaju ako se plaćanje kod navedenih transakcija obavlja u više međusobno povezanih gotovinskih transakcija koje ukupno prelaze iznos 105.000,00 kn odnosno koje prelaze vrijednost od 15.000,00 EUR.

Naplate koje prelaze navedene svote moraju se provesti bezgotovinski preko računa u kreditnoj instituciji.

Napomena:

O obveznicima i mjerama pisano je u časopisu RRIF br. 11/08. str. 93, 3/10. str. 111, a u 4/10. str. 78 dan je Pravilnik o sprječavanju pranja novca.

3. PREGLED VEZNIH OZNAKA PRI POPUNJAVANJU NALOGA ZA PLAĆANJE

Vezne oznake su sastavni dio Pravilnika o obliku, sadržaju i uporabi obrazaca platnog prometa (Nar. nov., br. 81/96. do 12/02.).

Tablica 36. Pregled veznih oznaka i objašnjenja za upisivanje brojeva veznih oznaka u obrasce platnog prometa

Broj vezn. oznake	Naziv vezne oznake	Tekst u izvatu sudionika (36 znakova)
01	plaćanje na osnovi fakture	plaćanje na osnovi fakture
02	prijenos avansa	prijenos avansa
03	naplata čeka	naplata čeka
04	plaćanje obveze pokrivene jamstvom	plaćanje obveze pokrivene jamstvom
05	naplata mjenice	naplata mjenice
06	uplata utrška	uplata utrška
07	prijenos novčanih sredstava s temelja financijskih ulaganja	plaćanje s temelja financijskih ulaganja
08	plaćanje poreza, prireza, doprinosa i drugih pristojbi	plaćanje zakonskih obveza
09	plaćanje na osnovi osiguranja	plaćanje na osnovi osiguranja
10	prijenosi iz sredstava državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne uprave i samouprave i fondova	plaćanje za račun proračuna i fondova
12	plaćanje obustavljenih obveza pri isplati plaća	plaćanje obveza pri isplati plaća
14	naplata dospjele obveze iz sredstava jamca	naplata dospjele obveze iz sredstava jamca
15	naplata dospjele mjenice iz sredstava avalista	naplata mjenice iz sredstava avalista
16	uplata građana i plaćanje za građanina	uplata građana i plaćanje za građanina
17	MBCARD – plaćanje izvršene kupovine	MBCARD – plaćanje izvršene kupovine
18	MBCARD – naplata korištenja kartice	MBCARD – naplata korištenja
20	kamate	kamate
25	plaćanje indosmanom	plaćanje indosmanom
29	storno odobrenje	tekst iz svrhe doznake
30	plaćanje na teret nerezidentskog računa	plaćanje na teret nerezidentskog računa
31	plaćanje u korist nerezidentskog računa	plaćanje u korist nerezidentskog računa
33	tekstualni opis svrhe doznake	tekst iz svrhe doznake
35	obračun blagajne	obračun blagajne
50	plaćanje s osnove kredita	plaćanje s osnove kredita
51	plaćanje dionica ili udjela	plaćanje dionica ili udjela
52	nalozi za plaćanje temeljem kupnje vrijednosnih papira	kupnja vrijednosnih papira
60	prijava uplata	prijava uplata
64	EFTPOS prijava isplata	EFTPOS prijava isplata
65	prijava isplata	prijava isplata
66	storno naloga (odobrenja i zaduženja)	storno naloga (odobrenja i zaduženja)

Broj vezn. oznake	Naziv vezne oznake	Tekst u izvatu sudionika (36 znakova)
67	ostali interni nalozi	tekst iz svrhe doznake ...
68	nalozi za plaćanje između sudionika koji je ispostavila FINA temeljem ugovornih ovlasti	tekst iz svrhe doznake ...
70	naplata na temelju izvršnih rješenja i odluka	naplata na temelju izvršnih rješenja i odluka
71	naplata po sudskim rješenjima i ostalim naložima prisilne naplate – nalog ispostav. FINA	prisilna naplata po sudskim i drugim rješenjima

4. STOPA ZATEZNE I UGOVORNE KAMATE

Od 1. siječnja 2008. sukladno čl. 1164. Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05. i 41/08. čl. 26. st. 1.-3. i čl. 29. st. 2.-6. i st. 8.) prestaju važiti odredbe čl. 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9. st. 1. t. 1. i čl. 10. Zakona o kamatama (Nar. nov., br. 94/04.). Članak 3. je i dalje u primjeni.

Prema čl. 3. Zakona o kamatama koji je stupio na snagu 20. srpnja 2004., pri obračunu zatezne kamate za godinu primjenjuje se matematički model (1):

$$K = \frac{C \times p \times n}{100} \quad (1) \quad K = \frac{C \times p \times d}{36.500} \quad (2)$$

gdje oznake imaju sljedeće značenje:

K = zatezna kamata   p = stopa zatezne kamate
C = glavnica   n = broj godina.
                                  d = broj dana

Za obračunsko razdoblje kraće od jedne godine primjenjuje se kalendarski broj dana za tu godinu i matematički izraz pod (2).

To znači da za izračun zatezne kamate više nije dopuštena primjena konformne metode niti u ispodgodnjem razdoblju već se primjenjuje proporcionalni (jednostavni) način obračuna. Opširnije o tome pisali smo u časopisu RRiF, br. 8/04., str. 44. i 12/08., str. 23., što potvrđuje i vjerodostojno tumačenje čl. 3. st. 1. Zakona o zateznim kamatama (Nar. nov., br. 58/04.).

4.1. PREGLED STOPA UGOVORNIH I ZATEZNIH KAMATA OD 1. I. 2010.

Pregled i izračun daje se temeljem ESKONTNE STOPE HNB-a od 9% godišnje na dan 31. prosinca 2010. koja je objavljena u Nar. nov., br. 1/2010.

Do dana zaključivanja ovog broja časopisa nije objavljena stopa na dan 30.VI 2010. Očekuje se da će ostati nepromijenjena.

Računovodstvo dugotrajne materijalne imovine

Prof. dr. sc. Vinko Belak

Odgodeni porezi u računovodstvo dugotrajne imovine uvedeni su u praksi malih poduzetnika donošenjem HŠFI.

Novi MRS-1 odgođene poreze uvodi i u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Cijena: 240,00 kn

Kamate u 2. polugodištu 2010.

I. Zatezne kamate

Dužnik koji zakasni s ispunjenjem obveze, osim glavnice, duguje i zateznu kamatu.

1. Zatezne kamate u 1. polugodištu 2010. obračunavaju se prema čl. 29. ZOO-a (Nar. nov. br. 35/05. i 41/08.) prema stopi od **17% godišnje na:**

- 1.1 na ugovore između **trgovaca** (pravnih i fizičkih osoba koje samostalno i tajno obavljaju djelatnost radi ostvarivanja dobitka proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu)

- 1.2. na ugovore između **trgovaca i osoba javnog prava**

- svih prethodno navedenih trgovaca i osoba koje su obvezne postupati po propisima o javnoj nabavi, osim trgovačkih društava (Izmjena i dopuna ZOO-a Nar. nov., br. 41/08.)

2. Zatezne kamate u prvom polugodištu 2010. na sve ostale odnose obračunavaju se prema stopi od **14% godišnje**

- u kojima nisu sudionici prethodno navedene osobe nego npr. **gradani** međusobno, gradani u nekom ugovornom odnosu s prethodno navedenim osobama kao i **osobe javnog prava međusobno**

3. Zatezne kamate se mogu ugovoriti prema višim stopama ali ne više od ugovornih kamata.

II. Ugovorne kamate u 2. polugodištu 2010. (čl. 26. ZOO-a)

- Stopa ugovornih kamata može se ugovoriti **najviše 21% godišnje**
  - na odnose **između trgovaca**
  - na odnose između trgovaca i **osoba javnog prava**
- stopa ugovornih kamata između osoba od kojih barem jedna nije trgovac (nego npr. građanin ili osoba javnog prava) može se ugovoriti **najviše 14% godišnje**

U nastavku se daje pregled i izračun stopa zateznih i ugovornih kamata temeljem eskontne stope HNB-a od 9% godišnje.

Tablica 37. – Najviša dopuštena stopa zakonske i ugovorene zatezne kamate

Ugovorni odnosi između:	Najviša dopuštena stopa zakonske zatezne kamate	Zakonska zatezna kamatna stopa	Najviša dopuštena ugovorena zatezna kamatna stopa
Trgovaca	Eskontna stopa HNB + 8%	9+8 = 17%	21%
Trgovca i osobe javnog prava	Eskontna stopa HNB + 8%	9+8 = 17%	21%
Svi ostali odnosi	Eskontna stopa HNB + 5%	9+5 = 14%	14%

Tablica 38. – Najviše dopuštena stopa ugovorne kamate – kada je kamatna stopa određena ugovorom

Ugovorni odnosi između:	Najviša dopuštena stopa ugovorne kamate	Najviše dopuštena ugovorena kamatna stopa
osoba koje nisu trgovci	do visine zakonske zatezne kamatne stope	14%
osoba od kojih barem jedna nije trgovac	do visine zakonske zatezne kamatne stope	14%

Ugovorni odnosi između:	Najviša dopuštena stopa ugovorne kamate	Najviše dopuštena ugovorena kamatna stopa
trgovaca	do visine zakonske zatezne kamatne stope uvećane za 1/2 zatezne kamatne stope	$14 + 7 = 21\%$
trgovca i osobe javnog prava	do visine zakonske zatezne kamatne stope uvećane za 1/2 zatezne kamatne stope	$14 + 7 = 21\%$

Tablica 37. – Najviša dopuštena stopa ugovorne kamate – kada kamatna stopa nije određena ugovorom

Ugovorni odnosi između:	Najviša dopuštena stopa ugovorne kamate	Najviše dopuštena ugovorena kamatna stopa
osoba koje nisu trgovci	do visine 1/4 zakonske zatezne kamatne stope	3,50%
osoba od kojih barem jedna nije trgovac	do visine 1/4 zakonske zatezne kamatne stope	3,50%
trgovaca	do visine 1/2 zakonske zatezne kamatne stope	7%
trgovca i osobe javnog prava	do visine 1/2 zakonske zatezne kamatne stope	7%

4.2. PREGLED STOPA ZATEZNIH KAMATA OD 1982. - 2010.

U nastavku se daje pregled stopa zateznih kamata po ugovorima u privredi za razdoblje od 1982. - 2010.

Tablica 39. Pregled stopa zateznih kamata po ugovorima u privredi za razdoblje od 1982. - 2010.

Razdoblje	Visina propisane stope	Službeni list
Do 16. 04. 1982. god.	25% godišnje	19/83.
od 17. 04. 1982. god. do 29. 07. 1983. g.	25% godišnje	19/83.
od 30. 07. 1983. god. do 05. 10. 1984. g.	35% godišnje	40/83.
od 06. 10. 1984. god. do 29. 03. 1985. g.	62% godišnje	53/84.
od 30. 03. 1985. god. do 30. 06. 1985. g.	71% godišnje	15/85.
od 01. 07. 1985. god. do 22. 11. 1985. g.	84% godišnje	32/85.
od 23. 11. 1985. god. do 21. 03. 1986. g.	73% godišnje	62/85.
od 22. 03. 1986. god. do 25. 04. 1986. g.	80% godišnje	14/86.
od 26. 04. 1986. god. do 25. 07. 1986. g.	86% godišnje	23/86.
od 26. 07. 1986. god. do 16. 04. 1987. g.	66% godišnje	42/86.
od 17. 04. 1987. god. do 30. 06. 1987. g.	113,4% godišnje	23/87.
od 01. 07. 1987. god. do 30. 09. 1987. g.	128,8% godišnje	42/87.
od 01. 10. 1987. god. do 31. 12. 1987. g.	183,4% godišnje	63/87.
od 01. 01. 1988. god. do 31. 01. 1988. g.	151,2% godišnje	
od 01. 02. 1988. god. do 29. 02. 1988. g.	67,2% godišnje	10/88.
od 01. 03. 1988. god. do 04. 03. 1988. g.	141,4% godišnje	16/88.
od 05. 03. 1988. god. do 31. 03. 1988. g.	151,5% godišnje	16/88.
od 01. 04. 1988. god. do 30. 04. 1988. g.	169,5% godišnje	21/88.
od 01. 05. 1988. god. do 27. 05. 1988. g.	175,5% godišnje	28/88.
od 28. 05. 1988. god. do 31. 05. 1988. g.	181,5% godišnje	
od 01. 06. 1988. god. do 30. 06. 1988. g.	99% godišnje	
od 01. 07. 1988. god. do 31. 07. 1988. g.	356% godišnje	41/88.
od 01. 08. 1988. god. do 31. 08. 1988. g.	432% godišnje	44/88.
od 01. 09. 1988. god. do 30. 09. 1988. g.	712,5% godišnje	54/88.
od 01. 10. 1988. god. do 31. 10. 1988. g.	564% godišnje	59/88.
od 01. 11. 1988. god. do 30. 11. 1988. g.	29,25% mjesечно	66/88.

Razdoblje	Visina propisane stope	Službeni list
od 01.12.1988. god. do 08.12.1988. g.	20,7% mjesечно	
od 09.12.1988. god. do 31.12.1988. g.	13,3% mjesечно + 8% godišnje	minimalno
od 01.01.1989. god. do 31.01.1989. g.	13,4% mjesечно + 8% godišnje	minimalno
od 01.02.1989. god. do 28.02.1989. g.	15,2% mjesечно + 8% godišnje	minimalno
od 01.03.1989. god. do 03.03.1989. g.	21,7% mjesечно + 8% godišnje	minimalno
od 01.04.1989. god. do 30.04.1989. g.		
	– za privredu	28,3% mjesечно + 8% godišnje
od 04.03.1989. god. do 31.03.1989. g.		
	– za privredu	16,7% mjesечно + 8% godišnje
od 01.05.1989. god. do 31.05.1989. g.		
	– za privredu	25% mjesечно + 8% godišnje
		minimalno

Razdoblje	Visina propisane stope	Službeni list
od 01.06.1989. god. do 23.06.1989. g.		
	– za privredu	30,4% mjesечно + 8% godišnje
od 24.06.1989. god. do 30.06.1989. g.		minimalno
od 01.07.1989. god. do 31.07.1989. g.		29,8% mjesечно + 8% godišnje
od 01.08.1989. god. do 31.08.1989. g.		minimalno
od 01.09.1989. god. do 30.09.1989. g.		31,3% mjesечно + 8% godišnje
od 07.10.1989. god. do 31.10.1989. g.		34,08% mjesечно
od 01.11.1989. god. do 10.11.1989. g.		37/89.
od 11.11.1989. god. do 30.11.1989. g.		34,08% mjesечно
od 01.12.1989. god. do 31.12.1989. g.		70/89.
		57,6% mjesечно
		53,4% mjesечно

Napomena:

Zatezne kamate po ponudenoj metodi tablica mogu se primijeniti samo za privredu do 6. 10. 1989. Poslije 6. 10. 1989. tablice jednakom vrijede za privredu i izvanprivredu.

Tablica 41. Pregled zateznih kamata i eskontnih stopa od 1990. do 2007. godine

ZATEZNE KAMATE (ZAKONSKE) ZA RAZDOBLJE		ZATEZNE KAMATE ZA POREZ NA PROMET, CARINE I DRUGE PRISTOJBE ZA RAZDOBLJE		ESKONTNA STOPA ZA RAZDOBLJE
(1)		(2)		(3)
01.01.1990. – 30.06.1990.	28,08% godišnje	01.01.1990. – 31.01.1991.	0,1% dnevno	01.01.1990. – 30.06.1990. 23,40% godišnje
01.07.1990. – 12.10.1990.	16,80% godišnje	01.02.1991. – 23.07.1991.	0,5% dnevno	01.07.1990. – 12.10.1990. 14% godišnje
13.10.1990. – 09.11.1990.	30% godišnje	24.07.1991. – 15.11.1991.	0,1% dnevno	13.10.1990. – 09.11.1990. 25% godišnje
10.11.1990. – 31.03.1991.	36% godišnje	16.11.1991. – 25.06.1992.	0,5% dnevno	10.11.1990. – 31.03.1991. 30% godišnje
01.04.1991. – 31.12.1991.	48% godišnje	26.06.1992. – 30.06.1992.	27,95% mjesечно	01.04.1991. – 31.12.1991. 40% godišnje
01.01.1992. – 30.04.1992.	14,88% mjesечно	01.07.1992. – 31.07.1992.	24,05% mjesечно	01.01.1992. – 30.04.1992. 12,4% mjesечно
01.05.1992. – 31.05.1992.	18% mjesечно	01.08.1992. – 31.08.1992.	27,82% mjesечно	01.05.1992. – 31.05.1992. 15% mjesечно
01.06.1992. – 30.06.1992.	25,80% mjesечно	01.09.1992. – 30.09.1992.	26,39% mjesечно	01.06.1992. – 30.06.1992. 21,5% mjesечно
01.07.1992. – 31.07.1992.	22,20% mjesечно	01.10.1992. – 31.10.1992.	31,85% mjesечно	01.07.1992. – 31.07.1992. 18,5% mjesечно
01.08.1992. – 31.08.1992.	25,68% mjesечно	01.11.1992. – 31.12.1992.	36,79% mjesечно	01.08.1992. – 31.08.1992. 21,4% mjesечно
01.09.1992. – 30.09.1992.	24,36% mjesечно	01.01.1993. – 28.02.1993.	28,6% mjesечно	01.09.1992. – 30.09.1992. 20,3% mjesечно
01.10.1992. – 31.10.1992.	29,40% mjesечно	01.03.1993. – 31.08.1993.	32,5% mjesечно	01.10.1992. – 31.10.1992. 24,5% mjesечно
01.11.1992. – 31.12.1992.	33,96% mjesечно	01.09.1993. – 30.09.1993.	37,05% mjesечно	01.11.1992. – 31.12.1992. 28,3% mjesечно
01.01.1993. – 28.02.1993.	26,4% mjesечно	01.10.1993. – 07.10.1993.	27,3% mjesечно	01.01.1993. – 28.02.1993. 22% mjesечно
01.03.1993. – 31.08.1993.	30% mjesечно	08.10.1993. – 30.11.1993.	3,9% mjesечно	01.03.1993. – 31.08.1993. 25% mjesечно
01.09.1993. – 30.09.1993.	34,2% mjesечно	01.12.1993. – 31.12.1993.	10,5% mjesечно	01.09.1993. – 30.09.1993. 28,5% mjesечно
01.10.1993. – 07.10.1993.	25,2% mjesечно	01.01.1994. – 31.01.1994.	178,84% godišnje	01.10.1993. – 07.10.1993. 21% mjesечно
08.10.1993. – 21.10.1993.	3,6% mjesечно	01.02.1994. – 28.02.1994.	211,22% godišnje	08.10.1993. – 30.11.1993. 3% mjesечно
22.10.1993. – 30.11.1993.	9% mjesечно	01.03.1994. – 10.03.1994.	46,40% godišnje	01.12.1993. – 31.12.1993. 2,5% mjesечно
01.12.1993. – 31.12.1993.	8,5% mjesечно	11.03.1994. – 31.03.1994.	46,12% godišnje	01.01.1994. – 31.01.1994. 13,75% godišnje
01.01.1994. – 31.01.1994.	124,26% godišnje	01.04.1994. – 30.06.1994.	36% godišnje	01.02.1994. – 28.02.1994. 15,33% godišnje
01.02.1994. – 03.02.1994.	144,53% godišnje	01.07.1994. – 31.12.1994.	30% godišnje	01.03.1994. – 03.05.1994. 11% godišnje
04.02.1994. – 28.02.1994	56,59% godišnje	Zatezna kamata na porez, prirez, doprinose i druge javne prihode*		04.05.1994. – 30.06.1994. 9,5% godišnje
01.03.1994. – 10.03.1994.	47,98% godišnje	Zatezna kamata na carine i druge uvozne pristojbe*		01.07.1994. – 31.07.1996. 8,5% godišnje
11.03.1994. – 31.03.1994.	47,18% godišnje	01.01.1995. – 28.03.1995.	30% godišnje	01.08.1996. – 11.03.1997. 6,5% godišnje
01.04.1994. – 30.06.1994.	30% godišnje	29.03.1995. – 07.05.1996.	24% godišnje	12.03.1997. – 23.03.1999. 5,9% godišnje
01.07.1994. – 07.05.1996.	22% godišnje	08.05.1996. – 30.06.2002.	18% godišnje	24.03.1999. – 10.04.2000. 7,9% godišnje
08.05.1996. – 10.09.1996.	24% godišnje	01.07.2002. – 31.12.2007.	15% godišnje	11.04.2000. – 22.10.2002. 5,9% godišnje
11.09.1996. – 30.06.2002.	18% godišnje	Kamata na povrat poreza, carina, doprinosa i dr.		23.10.2002. – 31.12.2007. 4,5% godišnje
01.07.2002. – 31.12.2007.	15% godišnje	11.09.1996. – 30.06.2002.	6,5% godišnje	
		01.07.2002. – 31.12.2007.	7,5% godišnje	

Tablica 42. Pregled eskontnih stopa i zateznih kamata u 2008., 2009. i 2010.

Tek. br.	MJESEC/ GODINA	ESKONTNA STOPA HNB U %		ZATEZNA KAMATA	
				Između poduzetnika	Između poduzetnika, gradana državnih tijela i dr.
		mjesečna	god.	god.	god.
	2008.	-	9,0	17,0	14,0
	2009.		9,0	17,0	14,0
	2010.				
1.	Siječanj	0,7346052	9,0	17,0	14,0
2.	Veljača	0,6632792	9,0	17,0	14,0
3.	Ožujak	0,7346052	9,0	17,0	14,0
4.	Travanj	0,7108243	9,0	17,0	14,0
5.	Svibanj	0,7346052	9,0	17,0	14,0
6.	Lipanj	0,7108243	9,0	17,0	14,0
7.	Srpanj	0,7346052	9,0	17,0	14,0
8.	Kolovoz	0,7346052	9,0	17,0	14,0
9.	Rujan	0,7108243	9,0	17,0	14,0
10.	Listopad	0,7346052	9,0	17,0	14,0
11.	Studeni	0,7108243	9,0	17,0	14,0
12.	Prosinac	0,7346052	9,0	17,0	14,0

4.3. ZAJMOVI, KAMATE I POREZI U 2010.

Kamatne stope se slobodno ugovaraju, ali do visine najviše stope ugovorenih kamata koje proizlaze iz čl. 26. ZOO-a vodeći računa o tome jesu li ugovaratelji trgovci ili građani (vidjeti pregled stopa na prethodnim stranicama izračunane prema visini eskontne stope od 9% godišnje na dan 1. siječnja 2010.). Kad je u pitanju zajmovni odnos poduzetnik fizička osoba, treba imati na umu minimum kojeg određuju porezni propisi.

1. Ako zajam daje pravna osoba i obrtnik svojim zaposlenicima, članovima društva ili drugim fizičkim osobama (najviše 14% godišnje), treba ugovoriti **minimalno kamatu od 4%** godišnje sukladno čl. 14. st. 3. Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 177/04., 73/08. i ../10.) kako ne bi morali obračunati dohodak u naravi i na to platiti porez (prirez i doprinose). Od 1. siječnja kamata je oslobođena PDV-a (prema čl. 11.a st. 1.c) Zakona o PDV-u (Nar. nov. br. 47/95.do 94/09.).

2. Na kamate (osim zateznih do visine zakonske zatezne kamate) koje s temelja **danih zajmova međusobno zaračunavaju** trgovacka društva ili obrtnici, NE obračunava se PDV. (oslobođeno prema čl. 11.a st. 1.c) Zakona o PDV-u. No, za obračun kamata (ako su ugovorene) zajmodavac treba ispostaviti račun R-1 ili R-2. Navedeno proizlazi iz čl. 105. Pravilnika o PDV-u (Nar. nov., br. 149/09.).

3. Ako fizičke osobe daju zajam pravnoj osobi, primjenjuje se također odredba čl. 26. ZOO-a i najviša stopa kamata u visini od 14% godišnje (na bazi eskontne stope od 9%).

No, prilikom isplata kamata ovim zajmodavcima trgovacko društvo će morati obračunati i obustaviti porez na dohodak od kamata po odbitku po stopi od 35% i odgovarajući prirez (čl. 30. st. 3. Zakona u vezi sa čl. 51. st. 2. Zakona o porezu na dohodak) te posebni porez. Ali, zajmovi se mogu od strane fizičkih osoba davati i beskamatno. Ako je obveznik PDV-a, tada mora izdati račun R-2 za kamate te navesti da su oslobođene PDV-a (prema čl. 11a. st.1.c) Zakona o PDV-u.

4. Kamate koje plaćaju domaći poduzetnici inozemnim nebanskarskim pravnim osobama (osim za kamate za nabavu opreme ili nabave dobara na robni kredit, te kamata koje se plaćaju inozemnim bankama ili drugim financijskim institucijama), pri plaćanju tih kamata obračunava se i plaća **porez po odbitku** od 15% iz svote kamate (čl. 31. Zakona o porezu na dobit – Nar. nov., br. 177/04. do ../10.), osim ako je u primjeni međunarodni ugovor kad se postupa prema njemu. Za to domaći isplatitelj treba osigurati propisanu potvrdu (v. Pravilnik o porezu na dobit - Nar nov., br. 95/05., 133/07., 156/08. i 146/09.). Detaljnije o tome u RRIF-u br. 7/06., str. 16., br. 9/06., str. 94. i br. 1/09.

Ako se pak kamate isplaćuju inozemnim fizičkim osobama koje su dale zajmove našim poduzetnicima, porez na dohodak od kamata po odbitku obračunava se uz uvažavanje odredbi ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ako se primjenjuje (vidi pregled ugovora u ovom broju časopisa RRIF – STRUCNE OBAVIJESTI). U svim navedenim kombinacijama pod ovom točkom kamata koja se isplaćuje ne podliježe oporezivanju PDV-om.

5. Kamate koje su ostvarene u poslovnim bankama, štedionicama i štedno-kreditnim zadružama na kunsku i deviznu štednjvu, na pologe (po viđenju i oročene) na žiro, tekućem ili deviznom računu gradana, ne smatraju se dohotkom (čl. 9. st. 1. Zakona o porezu na dohodak).

6. Zatezne kamate između povezanih osoba za dužnika su porezno NERIZNATI rashod prema čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona o porezu na dobit, neovisno o tome je li ih zaračunalo tuzemno ili inozemno povezano društvo (vjerovnik) i neovisno o tome po kojoj je stopi zatezna kamata obračunana.

7. Kamate na zajmove između povezanih osoba, sukladno čl. 14. Zakona o porezu na dobit i čl. 37. Pravilnika o porezu na dobit, odnose se na zajmove između rezidenta i nerezidenta. Pritom razlikujemo:

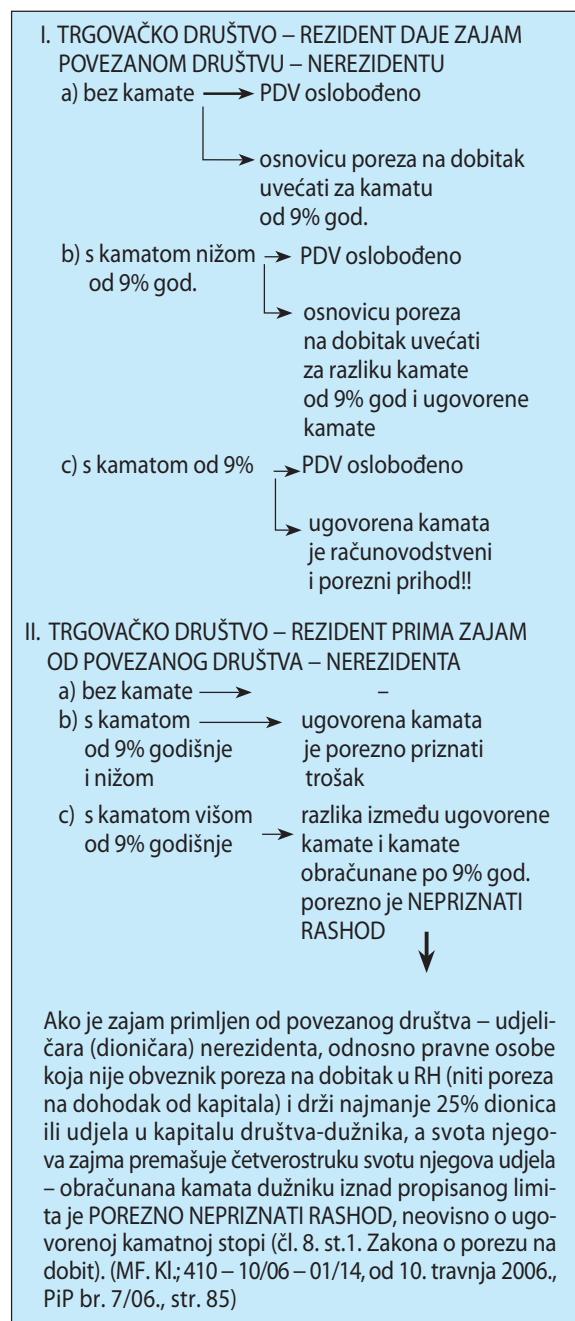
HRVATSKI RAČUNOVODSTVENI SUSTAV

Ova knjiga sadržava pročišćene tekstove (poslijе izmjena i dopuna) hrvatskih računovodstvenih standarda (HSFI) i pročišćene (konsolidirane) tekstove dosad objavljenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) te Međunarodnih računovodstvenih standarda koji se primjenjuju u EU. Na kraju knjige daju se i tekstovi propisa Zakona o računovodstvu i Zakona o reviziji, te pravilnik o finansijskim izvještajima.

Narudžbu možete poslati i putem naše internetske stranice: www.rrif.hr

Opseg: 896 str. **Cijena:** 250,00 kn

Tekstovi za 2010.

Napomena:

O računovodstvenom i poreznom položaju kamata smo pisali u časopisu RRIF br. 12/08., str. 23. i 3/09., str 82.

5. DEVIZNO POSLOVANJE¹

Poslovanje stranom gotovinom i kunskom gotovinom i čekovima u odnosima između deviznog rezidenta i nerezidenta uređeno je sljedećim aktima:

- Zakon o deviznom poslovanju (Nar. nov. br. 96/03., 140/05., 132/06., 92/09. i 153/09.)
- Zakon o sprječavanju pranja novca (Nar. nov. br. 87/08.)
- Zakon o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 177/04. i 73/08.) i Pravilnik o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 95/05. do br. 146/09.) u dijelu u kojem uređuju isplate u gotovu novcu.

- Odluka o načinu podizanja i polaganja strane gotovine i čekova na račun otvoren u banci (Nar. nov., br. 48/10.)
- Odluka o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji (Nar. nov., br. 111/05.)

**5.1. STRANA GOTOVINA
I ČEKOVI I KUNSKA GOTOVINA****5.1.1. Naplata****Tablica 43. Naplata robe i usluga**

Opis	Svota	Dokazi
Naplaćenu stranu gotovina i čekovi u načelu bez obzira na temelj naplate.	Bez ograničenja	Dostaviti ugovor, račun ili predračun.
	Naplata u kunama je slobodna.	Nisu propisani.

Naplaćena strana gotovina mora se položiti u poslovnu banku u roku tri radna dana od dana naplate.

Ako se polaganje strane gotovine i čekova na račun obavlja na osnovi predračuna, rezident je dužan banci naknadno dostaviti ugovor ili račun u roku u kojem je ugovorena isporuka robe ili usluga odnosno drugo ispunjenje obveze.

Jedna transakcija (naplata) ne može biti veća od 15.000,00 eura, odnosno odgovarajuće protuvrijednosti druge valute odnosno 105.000,00 kn. Jedna transakcija može biti pojedinačna ili se može obavljati u više međusobno povezanih gotovinskih transakcija koje ukupno prelaze navedene svote.

U stranoj gotovini i čekovima se ne može naplatiti posao čija naplata nije dopušten u stranim sredstvima plaćanja prema toč. VII. i VIII. Odluke o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji, stoga što pojma stranih sredstava plaćanja uključuje i pojma strane gotovine i čekova. Riječ je npr. kupoprodaje nekretnine u RH i udjela u trgovačkim društvima sa sjedištem u RH.

5.1.2. Plaćanje**Tablica 44. Plaćanje pri uvozu roba i usluga**

Opis	Svota	Dokazi
Plaćanje stanom gotovinom bez obzira na temelj plaćanja.	Nema ograničenja u stranoj gotovini.	Dostaviti ugovor, račun ili predračun.
	Nema ograničenja u svoti za kunsko plaćanje.	Nisu propisani.

Pri plaćanju u stranoj gotovini treba provesti odgovarajuće postupke:

1. Nabaviti predračun, račun ili ugovor.
2. Podići, uz prilaganje predračuna, računa ili ugovora, stranu gotovinu u poslovnoj banci (s deviznog računa ili je kupiti, ali ne kod ovlaštenog mješnjaka)
3. U roku 60 dana od dana podizanja gotovine na temelju predračuna poslovnoj banci treba predložiti dokaze da su novci iskorišteni za plaćanje primljene isporuke ili vratiti ih poslovnoj banci.

Plaćanje stranom gotovinom dopušten je samo ako nije u suprotnosti s odredbama propisa kojim se uređuje oporezivanje dohotka.

¹ Zadnji broj Narodnih novina koji je uključen u ovaj pregled je br. 70/10.

5.2. DEVIZNA BLAGAJNA

Tablica 45. Pravila devizne blagajne

Potrebe	Namjena	Svota prosječnog dnevног blagajničkog maksimuma
Službeni put	Troškovi u vezi sa službenim putom.	<ul style="list-style-type: none"> Do 1.500,00 eura, bez odobrenja HNB-a. Preko 1.500,00 eura na temelju odobrenja HNB-a na temelju opravdanog zahtjeva.
<ul style="list-style-type: none"> Usluge u međunarodnom robnom i putničkom prometu. Usluge pružanja hitne medicinske pomoći. 	Troškovi u vezi s prijevozom sredstava i robe.	<ul style="list-style-type: none"> Do 3.000,00 eura, bez odobrenja HNB-a. Preko 3.000,00 eura na temelju odobrenja HNB-a na temelju opravdanog zahtjeva.
Za pružanje ugostiteljsko-turističkih usluga (usluga noćenja, pansiona, polupansiona i usluga prijevoza),	Za vraćanje ostatka novca kupcu.	
Za pružanje usluga zračnih luka, morskih luka, marina, pristaništa i autocesta te za opskrbu stranih zrakoplova i brodova gorivom i mazivom i drugom potrošnom robom		
Za prodaju robe s carinskog skladišta tipa »D«		
Za prodaju putničkih i robnih voznih isprava, neposredno ili preko putničkih turističkih agencija, za račun nerezidenata.		

Ako rezident podiže stranu gotovinu ili čekove u svrhu njezina pologa u vlastitu deviznu blagajnu, unosi se tekst "za polog u deviznu blagajnu u svrhu službenog puta u inozemstvo" te se unosi šifra zemlje u koju se najčešće putuje, a osnova plaćanja unosi se šifra 285 - Plaćanja povezana sa službenim putovanjima u inozemstvo radi svih vrsta poslovnih djelatnosti.

Prosječni dnevni blagajnički maksimum utvrđuje se tako da se zbroje dnevna stanja tijekom tromjesečja i dobiveni zbroj podijeli s brojem kalendarских dana toga tromjesečja.

5.3. UNOŠENJE I IZNOŠENJE STRANE GOTOVINE I ČEKOVA I KUNA

Za unošenje i iznošenje strane gotovine i kuna ne postoje ograničenja u svoti unošenja i iznošenja preko granice.

Fizička osoba dužna je prijaviti cariniku unošenje ili iznošenje gotovine u domaćoj ili stranoj valuti preko državne granice u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 10.000,00 eura ili više.

5.4. ČLANCI I PROPISI IZ PODRUČJA DEVIZNOG POSLOVANJA

- Devizni rezidenti nisu uvijek i porezni rezidenti. (RRIF br. 11/07., str. 71.)
- Neke rezidentne i nerezidentne fizičke osobe nemaju sva ograničenja u deviznom poslovanju kao „obične“ rezidentne i nerezidentne fizičke osobe. (RRIF br. 11/07., 107.)
- Kreditni poslovi (RRIF br. 5/10., str.87.):
  - ⇒ Kreditom se prema deviznim propisima ne smatra samo kredit prema odredbama Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05. i 41/08.)

⇒ Samo neke osobe o kreditnim poslovima izvještavaju HNB

- Naplata kupoprodaje nekretnine koja se nalazi u Republici Hrvatskoj može se naplatiti samo u kunama (Odluka o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja, Nar. nov., br. 111/05., toč. VII. i VII.)
- Plaćanja koja su posljedica obračunskih oblika namire (cesija, asignacija, preuzimanje duga i dr.) nisu dopuštena u svim okolnostima (RRIF 12/07., str. 128.)
- Za otvaranje računa u inozemstvu rezidenti trebaju odobrenje HNB-a (RRIF 12/06., str.191.)
- Samo u nekim okolnostima se mogu u Republici Hrvatskoj otvoriti posebni računi za devizno poslovanje (tzv. agencijski računi). (Uputa za provedbu Odluke o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom, Nar. nov., br. 136/05. do 132/07. i 4/08. – isprav., toč. 62do 73)
- Rezidentne osobe za poslovanje s nerezidentnim osobama vode nadzorne knjige. (RRIF br. 6/10, str. 110.)

6. GODIŠNJE AMORTIZACIJSKE STOPE ZA DUGOTRAJNU IMOVINU

Sukladno čl. 12. Zakona o porezu na dobit, amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine priznaje se pravnim i fizičkim osobama (dohodašima) kao rashod u svoti obračunanoj na trošak nabave po linearnej metodi primjenom godišnjih amortizacijskih stopa.

Pritom se dugotrajnom materijalnom i nematerijalnom imovinom smatraju stvari i prava čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 2.000,00 kn i vijek trajanja dulji od godinu dana.

Godišnje amortizacijske stope mogu se podvodenstviti i porezno su priznati rashod, no ako porezni obveznik obračunava amortizaciju u svoti nižoj od porezno dopustive, tako obračunana amortizacija smatra se također porezno priznatim rashodom.

Tablica 46. Godišnje amortizacijske stope za pojedine skupine dugotrajne imovine

Naziv amortizacijske skupine	redovan otpis		ubrzani otpis	
	stopa %	koristan vijek	stopa %	koristan vijek
za građevinske objekte i brodove veće od 1000 BRT	5	20	10	10
za osnovno stado, osobne automobile	20	5	40	2,5
za nematerijalnu imovinu, opremu, vozila, osim za osobne automobile te za mehanizaciju	25	4	50	2
za računala, računalnu opremu i programe, mobilne telefone i opremu za računalne mreže	50	2	100	1
za ostalu nespomenutu opremu	10	10	20	5

Napomena:

Opširnije o obračunu amortizacije može se pročitati u časopisu RRIF br. 1/10., str. 43.

7. ČUVANJE DOKUMENTACIJE

Sukladno Zakonu o računovodstvu i Općem poreznom zakonu poduzetnici trebaju čuvati dokumentaciju u sljedećim rokovima:

Tablica 47. Prikaz čuvanja dokumentacije nastale u 2009. prema Zakonu o računovodstvu i Općem poreznom zakonu.

Tek. br.	Vrsta isprave	Rok čuvanja	Početak roka čuvanja
I Knjigovodstvene isprave			
A	Isplatne liste ili analitičke evidencije o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinosi	Trajno	Od sastavljanja
B	Isprave na temelju kojih su podatci uneseni u dnevnik i glavnu knjigu	Najmanje 11 godina	31. prosinca 2009.
C	Isprave na temelju kojih su podatci uneseni u pomoćne knjige	Najmanje 10 godina	1. siječnja 2011.
II Poslovne knjige			
A	Dnevnik i glavna knjiga	Najmanje 11 godina	31. prosinca 2009.
B	Pomoćne knjige, porezne evidencije i obračuni	Najmanje 10 godina	1. siječnja 2011.
III Izvješća			
A	Finansijska izvješća	Trajno	Od sastavljanja
B	Godišnja izvješća	Najmanje 11 godina	31. prosinca 2009.

Tablica 48. Statistički podatci o plaćama

Prema podatcima DZS-a prosjeci plaća za razdoblje 2002. do 2009. daje se u nastavku:

KOMENTAR OPĆEG POREZNOG ZAKONA

- sa primjerima akata i podnesaka

Autor: Berislav MATKOVIĆ, dipl. iur.
Viši savjetnik u Središnjem uredu Porezne uprave Ministarstva financija

Knjiga koja treba svakom poreznom obvezniku, računovođi, poreznom savjetniku, odvjetniku i svakoj osobi koja se bavi porezima.

Opseg: 240 str. Cijena: 180,00 kn

Narudžbe se primaju na: e-mail: rrif@rrif.hr
fax: 01 / 4699-766 ili poštom na našu adresu